

Тамара ПАЦАЙ

СЛОВНИК НАРОДНОГО БДЖІЛЬНИЦТВА

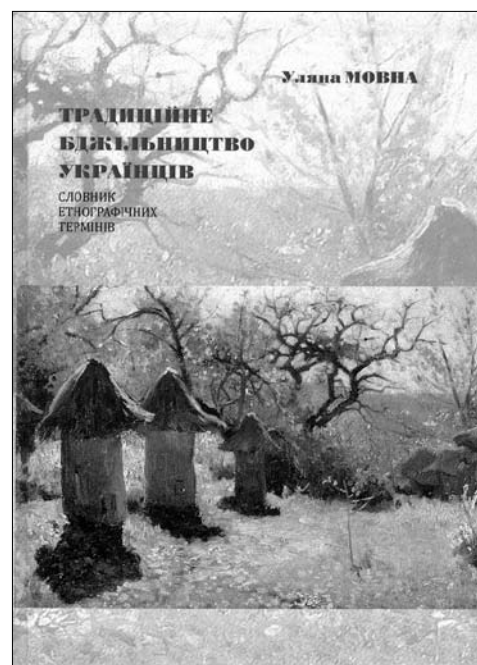
Традиційне бджільництво українців.

Словник етнографічних термінів /
Уляна Мовна. — Львів : НАН України ;
Ін-т народознавства, 2015. — 360 с. : іл.

На початку 2016 року вийшло у світ чергове наукове видання відомої етнологіні, дослідниці народного пасічництва Уляни Мовної «Традиційне бджільництво українців. Словник етнографічних термінів». Словник, доповнюючи попередні монографії живою мовою сотень респондентів і призабутими лексемами минувшини, став вже третім книжковим виданням авторки у царині народного бджільництва.

У вступному слові У. Мовна сформулювала мету та завдання Словника, наголошуючи на тому, що акцент зроблено на виявленні локальних особливостей лексем загальноукраїнської пасічницької термінології, а також встановленні міжетнічних, насамперед загальнослов'янських взаємовпливів.

До реєстру Словника увійшло близько трьох тисяч бджолярських термінів і назв, які вичерпно охоплюють усі сфери матеріальної і духовної культури українців. Джерелами цієї ґрунтовної праці стали унікальні польові записи авторки, зроблені на значній території України: Гуцульщині, Бойківщині, Підгір'ї, Опіллі, Надсянні, Покутті, Буковині, Поділлі, Волині, Поліссі та Середній Наддніпрянщині; архівні матеріали, збережені в наукових та музейних установах України, Польщі та Словаччини; а також цілий спектр опублікованих історико-етнографічних досліджень, статей та монографій, краєзнавчих розвідок тощо. Повний перелік використаних джерел та літератури, який авторка помістила наприкінці видання, відкриває нові напрямки історіографічних пошуків дослідникам народної культури.

За алфавітним принципом до Словника увійшли гасла, які починаються на 29-ть літер української абетки, серед них діалектні «играти» та «изсука-ти», що свідчить про винятково скрупульозну систематизацію. Переважну більшість гасел, завдяки витягам із польових записів чи літератури, читач може «почути» від оповідача, що не лише додатково розтлумачує значення, а й показує живе та буденне уживання, здавалося б, химерного слова чи виразу. Описи гасел точні і цікаві. Разом з тим, до кожної позиції авторка подає географічні межі фіксації гасла, а це показує міжрегіональну єдність окремих лексем.

Цінним доповненням тексту є ретельно підібраний та паспортизований ілюстративний матеріал, рисунки та фотографії, який підкреслює та унаочнює

текст. Завершують Словник переліки умовних позначень географічних та етнографічних назв, архівів і фондів, лінгвістичних термінів, іменний покажчик, які, безумовно, не лише підкріплюють та доповнюють викладений матеріал, а й показують значний обсяг виконаної роботи.

Працею «Традиційне бджільництво українців. Словник етнографічних термінів» Уляна Мовна охопила цілий спектр традиційної культури українців, оскільки продукція бджільництва широко застосовувалась у календарній, родинній та okazальній обрядовості українців, громадському побуті, народній медицині тощо. Словник стане в нагоді кожному досліднику-етнологу та фольклористу, діалектологу, мистецтвознавцеві, а також кожному пасічнику, та усім, хто знає цінність меду.